

ระเบียบคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิ
ของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การให้บริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการ
เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การให้บริการด้านสุขภาพจิตและการอยู่ร่วมกัน
ในสังคม เพื่อให้บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตได้รับการคุ้มครองสิทธิในการให้บริการด้านสุขภาพจิต
และการอยู่ร่วมกันในสังคม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๓) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต
พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการ
สุขภาพจิตแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติ
ทางจิต การให้บริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑ การคุ้มครองสิทธิ

ข้อ ๓ บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตย่อมได้รับการคุ้มครองสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียม
กับบุคคลทั่วไป

(๒) สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย ได้แก่

(ก) การได้รับคำปรึกษาหารือทางกฎหมาย

(ข) การได้รับความรู้ทางกฎหมาย

(ค) การจัดทำนิติกรรม

(ง) การไกล่เกลี่ยหรือการประนีประนอมยอมความ

(จ) การจัดหาทนายความ

(ฉ) การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ในทางกฎหมาย

(๓) สิทธิได้รับการดูแลจากหน่วยงานด้านสงเคราะห์ และสวัสดิการของรัฐหรือเอกชน
ในกรณีบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งเป็นผู้ป่วยที่ไม่มีผู้รับดูแล ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการ
สุขภาพจิตแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการ

(๔) ผู้บำบัดรักษาต้องแจ้งให้ผู้ป่วยได้ทราบถึงสิทธิที่จะพึงได้รับตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการช่วยเหลือให้เข้าถึงสิทธิดังกล่าว

(๕) ในกรณีที่ผู้ป่วยเข้าหลักเกณฑ์เป็นคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ให้การบำบัดรักษาดำเนินการแจ้งสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว

หมวด ๒ การให้บริการด้านสุขภาพจิต

ข้อ ๔ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอของกรมสุขภาพจิต ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพจิต โรคทางจิตเวช แนวทางการดูแลรักษาและช่องทางรับบริการ เพื่อให้บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ผู้ป่วย และบุคคลทั่วไป มีความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถเข้าถึงบริการ รวมทั้งลดการตีตราและการไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนให้บริการแก่บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต เพื่อปรับสภาพทางจิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ และเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

ข้อ ๖ ให้ผู้บำบัดรักษาดำเนินการประเมิน วางแผนการฟื้นฟูตามมิติต่าง ๆ ที่ผู้ป่วยต้องการ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถทำกิจวัตรได้ตามปกติ การทบทวน การประเมินแผน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สามารถกลับสู่สังคม และทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

ข้อ ๗ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอของกรมสุขภาพจิต ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ จัดหาและพัฒนาบุคลากรให้กับหน่วยบริการที่จัดบริการด้านฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งภาครัฐและเอกชน ให้สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อ ๘ ให้กรมสุขภาพจิต สนับสนุนและส่งเสริมด้านวิชาการแก่องค์กรเครือข่ายที่ดูแลผู้ป่วย ให้สามารถดำเนินการให้บริการด้านสุขภาพจิตในมิติของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยได้อย่างมีมาตรฐาน

หมวด ๓ การอยู่ร่วมกันในสังคม

ข้อ ๙ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอของกรมสุขภาพจิต ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมให้บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตและผู้ป่วยสามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนและทำกิจกรรมในสังคมได้อย่างปกติสุข

ข้อ ๑๐ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอของกรมสุขภาพจิต ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในเรื่องสุขภาพจิตแก่ประชาชน

ข้อ ๑๑ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอของกรมสุขภาพจิต ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการให้บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตและผู้ป่วยได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตและผู้ป่วยมีรายได้ในการเลี้ยงชีพตนเอง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

อนุทิน ชาญวีรกูล

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ